

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д.пс.н. Иван Стоянов Александров,
Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов” – Варна

По отношение заповед на Заповед № 3284/25.10.2022 г. на Ректора на Медицински университет - Плевен за включване в Научно жури за заемане на академична длъжност „професор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, обявен в ДВ, бр. 71 /02.09.2022 г., за нуждите на Медицински университет – Плевен

на

Доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс,
преподавател в Медицински университет – Плевен, участник в конкурс

Варна

2022

1. Общо представяне на получените материали по конкурса

Настоящият конкурс за заемане на академичната длъжност „професор” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (научна специалност „Психология“) е обявен от Медицински университет - Плевен (ДВ, бр. 71 /02.09.2022 г.).

Единствен явил се кандидат по конкурса е доц. Силвия Борисова Цветкова. Подадените документи отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България за заемане на академичната длъжност „професор” и Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет - Плевен.

Представените по конкурса научни трудове са извън трудовете, посочени в автореферата на дисертацията за присъждане на образователната и научна степен „доктор” и конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент”. Разширената справка за публикационната активност включва **83 броя публикации**, включително публикациите по минималните научни изисквания (МНИ).

Доц. Цветкова е предоставила справка за МНИ, която включва 69 броя научни трудове, както следва:

1. **Монография в качеството на хабилитационен труд:** Цветкова, С., Аспекти в обучението на децата със специфични нарушения на ученето, Инфофарма, ISBN 978-954-91153-8-3, София, 2007, в обем от 208 с.

2. **Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - Scopus и Web of Science – 8 броя в съавторство.**

3. **Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове – 56 бр., от които 34 в съавторство, 12 от тях са публикувани в чужди списания, колективни томове или сборници с научни трудове от научни форуми в чужбина.**

4. **Публикувани университетски учебни пособия или учебници, които се използват в училищната мрежа – 4 броя учебници, разработени самостоятелно.**

По конкурса е представена справка за участие на кандидата в проекти и научни форуми. Социалните проекти по Оперативни програми

от ЕС са 8 броя, от които 1 международен; научни и образователни проекти – 4 броя, един от които в друг ВУЗ в България, останалите в Медицински университет-Плевен. Доц. Цветкова е ръководител на два и член на екипа на един научно-изследователски проект към МУ-Плевен. Общо – **14 проекта**.

От справката за забелязаните цитирания (общо 58 броя по официалните справки на Национална библиотека „Св. Кирил и Методий“ и Библиотеката на МУ) е видно, че доц. Силвия Цветкова д.пс., е разпознаваема като учен в сферата на медицинската и клинична психология, както у нас, така и в чужбина. Наличният импакт фактор (IF) е **15,582**, при изискван IF за заемане на академичната длъжност „професор“ не по-малко от 5. От пълнотекстови публикации е налице импакт ранг (SJR) **0,4** и Global IF (GIF) **6,078**.

Към момента на обявяване на конкурса доц. Силвия Борисова Цветкова д.пс. е научен ръководител на един успешно защитил дисертационен труд и на един зачислен докторант.

От представените за участие в конкурса научни трудове, цитиранията и успешното научно ръководство на докторант е видно, че доц. Силвия Цветкова д.пс., **отговаря на минималните национални изисквания** за заемане на академичната длъжност „професор“, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България (Ново - ДВ, бр. 56 от 2018 г., в сила от 06.07.2018 г.).

2. Данни за кандидата

Силвия Цветкова е магистър по специална педагогика/дефектология, магистър по педагогика и магистър по обществено здраве и здравен мениджмънт. Има придобита образователна и научна степен „доктор“ по специална/клинична психология.

Натрупала е значителен опит като преподавател и ръководител в сферата на висшето образование. Била е преподавател в СУ „Св. Кл. Охридски“, а от 2005 г. и до момента е на академичната длъжност „доцент“ в Медицински университет – Плевен.

Като преподавател заема и редица административни длъжности: Ръководител Сектор „Предклинични и клинични науки“ към Катедра „Медицинска физика, биофизика, предклинични и клинични науки“,

Факултет „Фармация“ – от 2021 до момента; Ръководител Сектор „Педагогика и психология“ в катедра „Социална и превантивна медицина, медицинска статистика, педагогика и психология“ от 2009-2014 г. От 2017 до момента е член на Факултетния съвет към Факултет „Фармация“. Изпълнява и длъжност на вътрешен одитор към Кабинет по качеството при МУ-Плевен. Тя осъществява преподаване както в структурните звена на МУ-Плевен, така и в други висши училища и ръководи редица квалификационни обучения по плана на СДО и съсловни организации.

Доцент Цветкова е член е на Съюза на учените в България; Дружество на психолозите в България; Bulgarian Public Health Association; ЕУРНА. Заместник председател е и два мандата председател на Етичната комисия към БАПО (Българска асоциация по психонкология). Членува и в СОТА (Санкт-Петербурската организация по Транзакционен анализ) и е индивидуален член на IPOS (International Psycho-Oncology Society). Участва активно в работата на Комисията по етичните стандарти на Българската асоциация по психотерапия. Член е на редакторския екип на международно списание по психология - Journal Psychological Thought, индексирано в Scopus и на две списания в България - Eastern Academic Journal, индексирано в Central and Eastern European Online Library (CEEOL) и Клинична & Хирургична онкология.

Преминала е набор от специализации у нас и в чужбина по съществени проблеми от сферата на клиничната, детската и консултативната психология, подпомагащи професионалната ѝ дейност като преподавател и изследовател. Има завършено теоретично обучение по Схема терапия, Класическа хипноза и Хипнотерапия, Транзакционен анализ, различни курсове по психодиагностика и психопатология при деца и възрастни.

Образователният профил и натрупаният професионален опит като преподавател, изследовател и ръководител от доц. Силвия Борисова Цветкова д.пс., безспорно са съзвучни с изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 3.2. Психология.

3. Оценка на научната продукция на кандидата.

Представените научни трудове от доц. Цветкова разглеждат въпроси от теоретичен, концептуален и изследователски характер. Основните тематични направления на научните изследвания са в сферата на

клиничната психология, социалната психология и психологията на личността, възрастовата и педагогическа психология, консултативната психология и психоонкологията. Независимо от това условно разделение те не излизат и от широките граници на медицинската психология. Разработените теми отразяват задълбочените познания и творчески търсения на автора към специфичните проблеми на здравето и болестта. Изборът на проблематика показва детайлно и отлично познаване на областта в която работи доц. Цветкова.

В представената научна продукция доц. Цветкова в 27 публикации е самостоятелен и в 40 публикации първи автор.

В областта на Клиничната психология са представени публикации отразяващи специфичните нарушения на ученето. Това е категория със сериозно представителство сред подрастващите в общообразователната педагогическа практика. За тази популация ученици все още липсват систематизирани нормативни и методически указания относно учебното съдържание по базисните дисциплини. Тематиката е с нестихваща актуалност. Публикациите, които са посветени на проблематиката включват както теоретични анализи, така и анализи на резултати от задълбочени проучвания.

Като новаторство в областта приемам използването теорията на транзакционния анализ за изясняване на психологическите транзакции в мезо-средата на ученици със специфични нарушения на ученето.

Монографичният труд „Аспекти на обучението на децата със специфични нарушения на ученето“ се явява първото у нас ръководство, което дефинира категорията, разглеждайки я от различни концептуални позиции, конкретизира най-честите проблеми свързани с различните области на учене/усвояване и същевременно предоставя разнообразни психо-социални и педагогически подходи за работа с проблематиката. Предоставя изчерпателна информация за познавателния минимум в предучилище и задължителните образователни стандарти на базисните дисциплини от началния етап на българското образование, които позволяват да се идентифицират трудностите и пропуските, както от педагози, така и от ресурсни учители и родители.

Същественният принос в монографичния труд е свързан с анализа на различни стратегии за постигане на резултати в процеса учене при децата. Тези стратегии могат да се разглеждат като идеи за стартиране на подходи, които дават основание за оптимално възприемане на знания и

функциониране на учениците със специфични образователни потребности.

В направлението **други нарушения** са разгледани теми посветени на езиковата патология, разстройствата от аутистичния спектър, проблеми свързани с дефицитът на внимание и хиперактивното разстройство, етичните и деонтологични проблеми на лицата с увреждания, обществените нагласи към проблемите на децата с увреждания, мястото и ролята на специфични рехабилитационни техники в специалната педагогика.

Новаторство е публикуваният материал в помощ на анестезиолозите при даване на анестезия на деца с аутистично разстройство, като в статията са описани шест клинични случая, които целят да подчертаят специфичността във функционирането им и са представени подходящи подходи за подготовката на такива деца за оперативна намеса.

Общо за направлението – 21 публикации.

В областта - Социална психология и психология на личността са засегнати проблеми свързани със анализ на личностните характеристики при медицински специалисти, работещи в клинични звена по анестезиология и интензивно лечение и хирургия. Разгледан е и Burnout синдрома и спецификите на личностното функциониране на тези специалисти. Публикувани са проучвания на условията на труд като фактор за стрес, взаимовръзките между здраве, социално-икономическите и психологически характеристики при пациенти, специфики на психичното функциониране при лица, заети в сферата на социалното подпомагане.

Засегнати са проблеми свързани с изследвания на лица работещи и в широкото поле на медицинската практика и здравните грижи. Проведено е дългогодишно проучване на мотивационната сфера сред различни социални групи. Очертани са успешни характеристики на медицинския представител. По експериментален път са изяснени междуличностните отношения между доставчици на социални услуги и техните клиенти; разкрити са спецификите на комуникативния процес при здравни специалисти.

Прави впечатление, че основния обект на изследване са специалисти работещи в здравната сфера. Публикациите на доц. Цветкова имат сериозен принос за изясняването на спецификите на цялостната болнична среда и взаимоотношенията на работещите в нея.

Общо за направлението – 25 публикации.

В областта на Възрастовата и педагогическа психология темите се обединяват в две основни направления – висше и средно образование.

Към темите свързани с висшето образование спадат проучвания свързани с мнението на студенти относно учебния процес; предизвикателства пред възпитанието във висшето училище; умения, формирани в хода на обучението и оказване на грижи за лица с увреждания; психологическите фактори при електронното дистанционно обучение; проучване на приоритетите в личностните компетенции при студенти.

Към темите свързани със средното образование се отнасят проучвания относно агресивността и агресивното поведение при деца: уменията за идентификация на агресия и за вземане на решение при агресивно поведение при подрастващи, поведенчески модели при агресия; влияние на мезосредата върху разбирането на агресивното поведение при 12-14 годишните. Общо за направлението – 11 публикации.

Интерес представлява и продукцията на доц. Цветкова в областта на **Консултативната психология**. Тук подчертан принос има в прилагането на Транзакционния анализ за нуждите на консултирането, обучението и психотерапията (7 публикации). Умело излизайки от традиционните схващания автора прави редица проучвания на конкретни техники и приложимостта им в различните подобласти на медицинската психология.

В областта на психоонкологията отново са застъпени едни от най-актуалните проблеми на съвременната клиника и грижи към онкологично болните (19 публикации). Доц. Цветкова участва в структурирането на първото за България Клинично ръководство по психоонкология с четири материала в съавторство. Разработените от нея проблеми доказват необходимостта от психолози при реадaptацията и подобряването на качеството на живот на онкологично болните.

Направени са проучвания върху дистреса и връзката лекар – пациент. За пръв път се прилага в клиничната онкологична практика методиката МАС, чрез която се идентифицират стратегиите за адаптиране на пациента към онкологичната диагноза.

Много важно впечатление прави участието на доц. Цветкова в интердисциплинарни екипи с лекари, клиницисти и специалисти по здравни грижи. Това обогатява съвременното знание и практика и способства за утвърждаването на психолозите като членове на екипи в медицинската практика като цяло.

4. Обобщено представяне на научните и научно-приложните приноси на кандидата

Приносите в научните трудове на доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс., представени по конкурса се систематизират в насока формулиране на идеи и концепции, апробиране и прилагане на подходи за подпомагане и оптимизиране на психичното, социалното и професионално функциониране на деца и работещи в медицинската сфера.

Като най-съществени се открояват следните:

- Направена е съвременна интерпретация на нарушенията в ученето при деца и тяхното типологизиране, като са очертани различни подходи за работа с тях и рационални стратегии за обучението им.
- Анализирани и систематизирани са проблеми на междуличностните характеристики, условията на труд и психичното функциониране при служители, работещи в болнична среда.
- Проучени са основни аспекти от подготовката на студенти по специалности от сферата на здравните грижи с акцент формирането на гъвкави социални умения за работа с различни категории пациенти.
- В изследователски и образователен контекст за пръв път активно се популяризира и утвърждава мястото и ролята на Транзакционния анализ в трите от общо четирите области на приложение: образование, консултиране и терапия.
- Обстойно представен е предмета на Психоонкологията като специфична област от клиничната психология, с което се поставя началото за утвърждаването ѝ като самостоятелно научно направление. Разкрити са възможностите за подобряване на терапевтичния процес с пациенти, страдащи от онкологични заболявания с цел реадaptация, възстановяване на качеството им на живот и подобряване на психичното им благополучие.
- Разработени за страната, апробирани и оценени са методи и подходи за консултиране и психотерапевтиране, чрез които може да се подобри психичното функциониране при страдащи от онкологични заболявания и се намали интензивността на преживяваните последиците от стрес във връзка с болестта.

Към момента нямам сведения за плагиатство от доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс.

5. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

С доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс., работим в университети в сферата на медицинското образование и обучаваме студенти по различни специалности, включително и регулирани. Представената информация и личните ми наблюдения през годините показват категорично, че доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс. е уважаван от студентите и колегите си преподавател. Има общо 29 научни публикации и постерни участия с 21 студенти и докторанти. Хоноруван преподавател е в СУ „Св. Кл. Охридски“ (2006-2009), Национален военен университет, Факултет „Авиационен“ (2014) и Частен професионален колеж „ИКОМ ИНТЕЛЕКТ“ – Плевен (2012-2013, 2015). Има преподаване в специализациите към МУ-Плевен: „Обществено здравеопазване“ и „Обща медицина“.

Като доцент в МУ-Плевен има висока преподавателска заетост. Освен това е председател и член на Научно жури в пет процедури за главен асистент, доцент и професор. Рецензент е на три дисертационни труда.

Личните ми впечатления за доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс. са формирани от участието ѝ на медицински и психологични научни конференции в България. Прави впечатление последователността и по отношение на научните ѝ занимания в тематичното поле на медицинската, клиничната и консултативната психология.

Доц. Силвия Борисова Цветкова д.пс, показва утвърдена във времето много добра теоретична и методологична подготовка, отлични умения да представя резултатите от изследванията си, активно участва в научни дискусии и изразява аргументирано тезите си. Знанията и уменията като психолог-практик, работещ в клинична сфера, са също впечатляващи.

Това са ценни качества за един хабилитиран преподавател, работещ в медицински университет и предпоставка за осъществяване на качествен учебен процес, провеждане на практики и следдипломни обучения.

Убеден съм, че Медицински университет - Плевен би спечелил от дейността на Силвия Борисова Цветкова на академичната длъжност „професор“ от гледна точка на качеството на учебния процес при подготовката на бъдещите лекари и специалисти по здравни грижи.

Заключение

Доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс., отговаря на минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „професор”, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, съгласно Приложение към чл. 1а, ал. 1 на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав на Медицински университет - Плевен.

Има натрупан професионален опит като преподавател и ръководител в сферата на висшето образование, както и като експерт и изследовател в научни проекти в предметната област на конкурса.

Предлага за рецензиране научна продукция със значим приносен характер в социалната, образователната, консултативната, клиничната и медицинска практика, надвишаваща двойно изискванията.

Разпознаваема е като учен у нас и в чужбина.

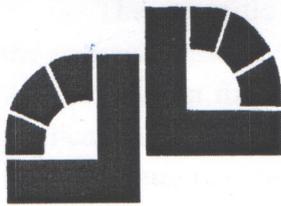
Всичко това ми дава основание за положителна оценка за доц. д-р Силвия Борисова Цветкова, д.пс., като кандидат за заемане на академична длъжност „професор“.

Категорично смятам че Научното жури следва да предложи, по реда приет в Медицински университет - Плевен, **доц. Силвия Борисова Цветкова, д.пс., да бъде избрана за заемане на академичната длъжност „професор“** в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология.

16.12.2022 г.
гр. Варна

Рецензент:

проф. д.пс.н **Иван Александров**

DIALOGUE PLUS LTD

CONFERENCE INTERPRETERS, TRANSLATORS,
INFORMATION SPECIALISTS

OFFICE: 1000 Sofia, 22 Venelin Str., Tel.: (+359 2) 980 54 46

Fax: (+359 2) 986 28 51 E-mail: dialog@dialog-bg.com, www.dialog-bg.com

Translation from Bulgarian

REVIEW

by

Prof. Ivan Stoyanov Aleksandrov, Psy.D

Medical University „Prof. Dr. Paraskev Stoyanov” – Varna

Regarding Order No. 3284/25.10.2022 of the Rector of the Medical University - Pleven for inclusion in the Scientific Jury for the occupation of the academic position "professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2 . Psychology, announced in the Official Gazette, no. 71 /02.09.2022, for the needs of the Medical University – Pleven

of

Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D.

Lecturer at the Medical University - Pleven, participant in a competition

Varna

2022

1. General presentation of the received materials for the competition

The current competition for the occupation of the academic position "professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology (scientific programme "Psychology") has been announced by the Medical University - Pleven (Government Gazette, No. 71 /02.09.2022).

Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova was the only applicant who appeared in the competition. The submitted documents meet the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria for the occupation of the academic position "Professor" and the Regulations for the Development of the Academic Staff of the Medical University - Pleven.

The scientific works presented in the competition are outside the works indicated in the abstract of the dissertation for awarding the educational and scientific degree "Doctor" and the competition for the academic position "Associate Professor". The extended report on the publication activity includes **83 publications**, including the publications under the minimum scientific requirements.

Assoc. Prof. Tsvetkova has provided a reference for the Ministry of Education, which includes 69 scientific works, as follows:

1. Monograph in the quality of habilitation work: Tsvetkova, S., Aspects in the education of children with specific learning disorders, Infofarma, ISBN 978-954-91153-8-3, Sofia, 2007, in a volume of 208 pages.

2. Articles and reports published in scientific publications, referenced and indexed in world-famous databases with scientific information - Scopus and Web of Science - 8 co-authored articles.

3. Articles and reports published in non-refereed peer-reviewed journals or published in edited collective volumes - 56 items, of which 34 were co-authored, 12 of them were published in foreign journals, collective volumes or collections of scientific works from scientific forums in abroad.

4. Published university textbooks or textbooks that are used in the school network - 4 textbooks developed independently.

A report on the applicant's participation in projects and scientific forums is presented for the competition. There are 8 social projects under Operational Programs from the EU, of which 1 is international; scientific and educational projects - 4, one of them in another university in Bulgaria, the rest in Medical University-Pleven. Assoc. Prof. Tsvetkova is the head of two and a member of the team of one research project at the Pleven Medical University. Total – **14 projects**.

From the reference for the noticed citations (a total of 58 numbers according to the official references of the National Library "St. Cyril and Methodius" and the Library of the Medical University) it is clear that Assoc. Prof. Silvia Tsvetkova, Psy.D., is recognizable as a scientist in the field of medical and clinical psychology, both at home and abroad. The available Impact Factor (IF) is **15.582**, with a required IF for holding the academic position "Professor" not less than 5. From full-text publications, an Impact Rank (SJR) of **0.4** and a Global IF (GIF) of **6.078** are available.

At the time of the announcement of the competition, Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D. is the scientific supervisor of one successfully defended dissertation and of one enrolled doctoral student.

From the scientific works submitted for participation in the competition, the citations and the successful scientific supervision of a doctoral student, it is clear that Associate Professor Silvia Tsvetkova, Psy.D. **meets the minimum national requirements for occupying** the academic position "professor", field of higher education 3. Social , economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology, according to the Appendix to Art. 1a, para. 1 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria (New - SG No. 56 of 2018, in force from 07.06.2018.).

2. Applicant Data

Silvia Tsvetkova has a master's degree in special pedagogy/defectology, a master's degree in pedagogy and a master's degree in public health and health management. She has an educational and scientific degree "doctor" in special/clinical psychology.

She has gained considerable experience as a teacher and manager in the field of higher education. She was a lecturer at "Sv. Kl. Ohridski" University, and since 2005 to the present, she has held the academic position of "associate professor" at the Medical University - Pleven.

As a lecturer, she also holds a number of administrative positions: Head of the "Preclinical and Clinical Sciences" Sector at the Department of Medical Physics, Biophysics, Preclinical and Clinical Sciences, Faculty of Pharmacy - from 2021 to the present; Head of the Pedagogy and Psychology Department in the Department of Social and Preventive Medicine, Medical Statistics, Pedagogy and Psychology from 2009-2014. From 2017 to the present, she is a member of the Faculty Council at the Faculty of Pharmacy. She also holds the position of internal auditor at the Quality Administration at the Pleven Medical University. She teaches both in the structural units of the Medical University-Pleven and in other higher schools and leads a number of qualification trainings according to the plan of the postgraduate studies and class organizations.

Associate Professor Tsvetkova is a member of the Union of Scientists in Bulgaria; Association of psychologists in Bulgaria; Bulgarian Public Health Association; EUPHA. She is also a deputy chairman and a chairman of the Ethics Commission of the Bulgarian Association of Psychonology for two terms. She is also a member of St. Petersburg Organization of Transactional Analysis and is an individual member of IPOS (International Psycho-Oncology Society). She actively participates in the work of the Committee on Ethical Standards of the Bulgarian Psychotherapy Association. She is a member of the editorial team of an international psychology journal - Psychological Thought Journal, indexed in Scopus and of two journals in Bulgaria - Eastern Academic Journal, indexed in Central and Eastern European Online Library (CEEOL) and Clinical & Surgical Oncology.

She completed a set of specializations in our country and abroad on essential problems in the field of clinical, child and counseling psychology, supporting her professional activity as a teacher and researcher. She has completed theoretical training in Schema Therapy, Classical Hypnosis and Hypnotherapy, Transactional Analysis, various courses in psychodiagnostics and psychopathology for children and adults.

The educational profile and accumulated professional experience as a lecturer, researcher and supervisor of Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D., are undoubtedly compatible with the requirements for occupying the academic position of "professor" in professional direction 3.2. Psychology.

3. Evaluation of the applicants's scientific materials.

The scientific works presented by Assoc. Prof. Tsvetkova address questions of a theoretical, conceptual and research nature. The main thematic areas of scientific research are in the field of clinical psychology, social psychology and personality psychology, developmental and pedagogical psychology, counseling psychology and psycho-oncology. Regardless of this conditional division, they do not go beyond the broad boundaries of

medical psychology. The themes developed reflect the deep knowledge and creative pursuits of the author to the specific problems of health and disease. The choice of issues shows a detailed and excellent knowledge of the field in which Assoc. Prof. Tsvetkova works.

In the presented scientific production, Assoc. Prof. Tsvetkova is independent in 27 publications and first author in 40 publications.

In the **field of Clinical Psychology**, publications reflecting specific learning disorders are presented. This is a category with a serious representation among adolescents in general education pedagogical practice. For this population of students, there is still a lack of systematized normative and methodical guidelines regarding the educational content of the basic subjects. The topic is of constant relevance. Publications that are devoted to the issue include both theoretical analyzes and analyzes of results from in-depth studies.

As an innovation in the field, I consider the use of transactional analysis theory to clarify the psychological transactions in the meso-environment of students with specific learning disabilities.

The monographic work "Aspects of the education of children with specific learning disorders" is the first guide in our country that defines the category, examining it from different conceptual positions, specifies the most common problems related to the different areas of learning/acquisition, and at the same time provides various psychological - social and pedagogical approaches to work with the problem. It provides comprehensive information on the cognitive minimum in preschool and the mandatory educational standards of the basic disciplines of the initial stage of Bulgarian education, which allow to identify difficulties and gaps, both by pedagogues, and by resource teachers and parents.

The essential contribution in the monographic work is related to the analysis of various strategies for achieving results in the learning process for children. These strategies can be seen as ideas for starting approaches that provide a basis for optimal knowledge acquisition and functioning of students with specific educational needs.

In the direction of **other disorders**, topics devoted to language pathology, disorders of the autism spectrum, problems related to attention deficit and hyperactivity disorder, ethical and deontological problems of disabled persons, public attitudes towards the problems of children with disabilities, the place and role of specific rehabilitation techniques in special pedagogy, are discussed.

Innovation is the published material to help anesthesiologists in giving anesthesia to children with autistic disorder, and the article describes six clinical cases that aim to emphasize the specificity in their functioning and presents appropriate approaches for preparing such children for surgery.

Total for the direction – 21 publications.

In the field - Social psychology and personality psychology, problems related to the analysis of personal characteristics of medical specialists working in clinical units of anesthesiology and intensive care and surgery are discussed: Burnout syndrome and the specifics of the personal functioning of these specialists were also examined. Studies of working conditions as a stress factor, interrelationships between health, socio-economic and psychological characteristics of patients, specifics of mental functioning in persons employed in the field of social assistance have been published.

Issues related to research on individuals working in the broad field of medical practice and health care are also affected. A long-term study of the motivational sphere among different social groups was conducted. Successful characteristics of the medical representative are outlined. The interpersonal relations between social service providers and their clients have been clarified experimentally; the specifics of the communication process among healthcare professionals are revealed.

It is noteworthy that the main object of research are specialists working in the health sector. Assoc. Prof. Tsvetkova's publications make a serious contribution to clarifying the specifics of the overall hospital environment and the relationships of those working in it.

Total for the direction – 25 publications.

In the field of Developmental and Pedagogical Psychology, the topics are grouped into two main directions - higher and secondary education.

Among the topics related to higher education are studies related to the opinion of students regarding the educational process; challenges to education in higher education; skills formed in the course of training and providing care for persons with disabilities; the psychological factors in electronic distance learning; study of priorities in personal competences among students.

Topics related to secondary education include studies on aggressiveness and aggressive behavior in children: the skills to identify aggression and to make a decision in aggressive behavior in adolescents, behavioral patterns in aggression; influence of the mesoenvironment on the understanding of aggressive behavior in 12-14 year olds. Total for the direction – 11 publications.

Assoc. Prof. Tsvetkova's work in the field of **Counseling Psychology** is also of interest. Here, a marked contribution is made in the application of Transactional Analysis for the needs of counseling, training and psychotherapy (7 publications). Skilfully leaving the traditional concepts, the author makes a number of studies of specific techniques and their applicability in the various subfields of medical psychology.

In the field of psycho-oncology, some of the most pressing problems of the modern clinic and care for oncological patients are once again advocated (19 publications). Assoc. Prof. Tsvetkova participated in the structuring of the first clinical manual for psycho-oncology for Bulgaria with four co-authored materials. The problems developed by her prove the need for psychologists in the readaptation and improvement of the quality of life of cancer patients.

Studies have been done on distress and the doctor-patient relationship. For the first time, the MAC approach is applied in clinical oncology practice, through which the strategies for adapting the patient to the oncological diagnosis are identified.

Assoc. Prof. Tsvetkova's participation in interdisciplinary teams with doctors, clinicians and health care specialists makes a very important impression. This enriches current knowledge and practice and contributes to the establishment of psychologists as members of teams in medical practice as a whole.

4. Summarized presentation of the applicant's scientific and scientific-applied contributions

The contributions in the scientific works of Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D., presented in the competition are systematized in the direction of formulating ideas and

concepts, testing and applying approaches to support and optimize the mental, social and professional functioning of children and those working in the medical field.

The following stand out as the most important:

- A modern interpretation of learning disorders in children and their typology was made, different approaches to working with them and rational strategies for their training were outlined.
- Problems of interpersonal characteristics, working conditions and mental functioning of employees working in a hospital environment were analyzed and systematized.
- Basic aspects of the preparation of students in programmes from the field of health care were studied, with an emphasis on the formation of flexible social skills for working with different categories of patients.
- In a research and educational context, for the first time, the place and role of Transactional Analysis is actively promoted and confirmed in three of the four areas of application: education, counseling and therapy.
- The subject of Psycho-oncology as a specific area of clinical psychology is thoroughly presented, which is the beginning of its establishment as an independent scientific direction. The possibilities for improving the therapeutic process with patients suffering from oncological diseases in order to readapt, restore their quality of life and improve their mental well-being have been revealed.
- Methods and approaches for counseling and psychotherapy have been developed for the country, approved and evaluated, through which the mental functioning of those suffering from oncological diseases can be improved and the intensity of the experienced effects of stress related to the disease can be reduced.

At the moment, I have no information about plagiarism by Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D.

5. Characteristics and assessment of the applicant's educational and pedagogical activities

With Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D, we work in universities in the field of medical education and train students in various specialties, including regulated ones. The information presented and my personal observations over the years clearly show that Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D. is respected by her students and teaching colleagues. There are a total of 29 scientific publications and poster presentations with 21 students and PhD students. She is a part-time teacher at "St. Kl. Ohridski" University (2006-2009), National Military University, Faculty of Aviation (2014) and Private Professional College "ICOM INTELLECT" - Pleven (2012-2013, 2015). She has also been a

lecturer in the programmes at the Medical University-Pleven: "Public Health" and "General Medicine".

As an associate professor at the Medical University-Pleven, she has high teaching employment. In addition, she is the chairman and member of the Scientific Jury in five procedures for chief assistant, associate professor and professor. She is a reviewer of three dissertations.

My personal impressions of Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D. were formed by her participation in medical and psychological scientific conferences in Bulgaria. Consistency is also impressive in terms of her scientific pursuits in the thematic field of medical, clinical and counseling psychology.

Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, PsyD., shows time-proven very good theoretical and methodological preparation, excellent skills in presenting the results of her research, she participates actively in scientific discussions and expresses her theses with arguments. Knowledge and skills as a practicing psychologist working in a clinical setting are also impressive.

These are valuable qualities for a habilitated lecturer working in a medical university and a prerequisite for the implementation of a quality educational process, conducting practices and post-graduate studies.

I am convinced that the Medical University - Pleven would benefit from the activity of Silvia Borisova Tsvetkova in the academic position of "professor" from the point of view of the quality of the educational process in the preparation of future doctors and health care specialists.

Conclusion

Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova, Psy.D., meets the minimum national requirements for holding the academic position "professor", field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology, according to the Appendix to Art. 1a, para. 1 of the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the requirements of the Regulations for the Development of the Academic Staff of the Medical University - Pleven.

She has accumulated professional experience as a lecturer and supervisor in the field of higher education, as well as as an expert and researcher in scientific projects in the subject area of the competition.

She offers for review a scientific production with a significant contribution in social, educational, advisory, clinical and medical practice, exceeding twice the requirements.

She is recognizable as a scientist at home and abroad.

All this gives me grounds for a positive assessment of Associate Professor Silvia Borisova Tsvetkova, PsyD, as an applicant for the academic position of "professor".

I categorically believe that the Scientific Jury should propose, according to the order accepted at the Medical University - Pleven, **Assoc. Prof. Silvia Borisova Tsvetkova, PsyD, to be elected to occupy the academic position of "professor"** in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.2. Psychology.

16.12.2022 г.
The city of Varna

Reviewer:
Prof. PsyD Ivan Aleksandrov

I, Miroslava Delcheva Delcheva, hereby certify that this is a true and correct translation that I have made from Bulgarian into English of the attached document, namely: Review. The translation consists of 8 pages.

Sworn Translator:

Miroslava Delcheva MA

